

КОНЦЕПЦИЯ

Изготвена на основание чл. 19а ал. 1 от Закона за съдебната власт от Светлана Георгиева Бошнакова, прокурор във Върховната касационна прокуратура, кандидат за член на прокурорската колегия на Висшия съдебен съвет от квотата на 44-то Народно събрание на Р България

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ,

Бих искала да изложа накратко мотивите си, за да приема номинацията ми за участие в процедурата по избор на член на Висшия съдебен съвет.

Намирам за необходимо в случая да представя на Вашето внимание по-конкретна информация, свързана с досегашния ми юридически професионален опит вече 28 години, преминал в различни звена на съдебната система и в Инспектората на Висшия съдебен съвет (ИВСС). Видно от изготвяните ми атестации и резултати от проведени конкурси съм изпълнявала служебните си задължения с висок професионализъм, в съответствие с изискванията на закона, справедливостта и морала.

Започнала съм кариерното си развитие през 1989 г. като младши съдия в Окръжен съд – гр. Кюстендил, след което последователно поетапно съм заемала длъжностите член-съдия в Районен и Окръжен съд – гр. Кюстендил. В системата на прокуратурата започнах работа от м. юни 1996 г., на длъжността прокурор в Окръжна прокуратура – гр. Кюстендил, а от м. декември 1998 г., на длъжността прокурор в Апелативна прокуратура – гр. София.

Във Върховната административна прокуратура работих от м. януари 2002 г. до м. ноември 2007 г. Длъжността прокурор в отдел “Международно правно сътрудничество” на Върховната касационна прокуратура заех след спечелен конкурс.

Считано от м. януари 2012 г. бях избрана и упражнявах длъжността инспектор в ИВСС. Предвид работата ми като съдия, съгласно заповед на Главния инспектор съм извършвала проверки на съдилища, в страната, с гражданска компетентност, от различни съдебни инстанции.

След изтичане на мандата ми като инспектор в ИВСС заех отново длъжността прокурор във ВКП.

От тази кратка презентация на кариерното ми развитие е видно, че имам разностранен професионален опит и познавам от близо не само работата в прокуратурата, на различните ѝ нива, но и работата на съдилищата, което несъмнено би било от съществено значение в бъдещата ми дейност във ВСС, в случай че Вие вземете решение да бъда избрана за член на неговия следващ състав.

При упражняването на всички длъжности в съдебната система и като съдебен инспектор съм имала възможността да получа достатъчно висок израз на уважение и признание за работата ми от колегите като професионалист, коректен и етичен колега. За мен оценката на колегите е от изключително важно значение и съм им дълбоко признателна. Изградила съм добри, принципни взаимоотношения с колеги от всички звена на съдебната система, които ще се стремя да запазя и в бъдеще, и считам, че те биха били полезни и при евентуалния ми избор.

Бих искала да акцентирам на опита си като инспектор в Инспектората към Висшия съдебен съвет, придобит от участието ми в различни видове проверки, изготвянето на анализи по състоянието на органите на съдебна власт, прилагането на закона, спазването на законово установените срокове от колегите магистрати.

Намирам че придобитият опит в тази дейност ще бъде от съществено значение при участието ми в решаването на едни от най-наболелите въпроси в съдебната система, а именно промяната на съдебната карта, натовареността на магистратите, кариерното им израстване, атестиране, дисциплинарната практика на ВСС и пр., доколкото при проверките в различните региони от страната съм имала възможност да се запозная непосредствено с тези проблеми, както при съдиите, така и при прокурорите и следователите.

След изтичане на мандата като съдебен инспектор, на 14.03.2016 г., съм възстановена на длъжността прокурор във Върховната касационна прокуратура.

Както по време на работата си в двете върховни прокуратури (ВАП и ВКП), така и в ИВСС съм участвала в редица работни групи във връзка с искания за изготвяне и предоставяне на становища по законопроекта. Участвала съм в различни обучения по правото на Европейския съюз, както и в обменни

програми в други държави, членки на ЕС. Изготвяла съм и презентации по темите, предмет на работните срещи и квалификационните мероприятия.

Гореизложеното ми дава професионалното самочувствие на подготвен за предизвикателствата на съвременното българско общество магистрат, както и увереността, че притежавам качествата и уменията, необходими за упражняване правомощията на член в колективния управленски орган на съдебната власт, в случай, че ми бъде гласувано от Вас доверие за това.

В настоящата концепция намирам за необходимо да отразя становището си по основните проблеми, които определям като приоритетни за системата и да предложа адекватни решения, към реализирането на които бих се стремяла, в случай че бъда избрана за член на Съвета.

I. УПРАВЛЕНИЕ НА ДЕЙНОСТТА НА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ

Висшият съдебен съвет е конституционно създаден орган, на който е възложено от Конституцията и Закона за съдебната власт представителството, отстояване на независимостта на органите на съдебната власт, определяне на състава на съдебната система, финансовото обезпечаване и управление на имуществото ѝ.

Висшият съдебен съвет е колективен орган и изпълнението на възложените му правомощия е резултат от индивидуалните усилия на всеки от членовете му, които формират общата воля и решения на органа. Поради това всяка една концепция на кандидат за член на колегиалния орган може да бъде успешно изпълнена при консолидация на членовете на Висшия съдебен съвет по политиките и ключовите въпроси за системата, основана на принципите на законност, последователност, предвидимост и отчетност.

Само съвместната работата на всички членове на съвета, при спазване на изискванията за професионално, компетентно и отговорно отношение при упражняване на правомощията може да бъде гаранция за успешен управленски мандат за законосъобразни и мотивирани решения на органа, които да доведат до издигане авторитета на Висшия съдебен съвет и съдебната власт пред обществото.

1. Представителство и управление на съдебната система

Висшият съдебен съвет, като представител на съдебната власт, следва да постави за своя основна цел поддържането на прозрачност, принципност и отчетност при упражняване на правомощията си. Налагането на високи професионални и етични стандарти в работата на всеки член на Съвета е задължително условие за легитимността на решенията на колегиалния орган.

Възприемането на Висшия съдебен съвет от съдиите, прокурорите и следователите като техен действителен представител пред обществото, който отстоява независимостта на съдебната власт и отделния магистрат и авторитета на съдебната система е ключова задача, която стои пред всеки член на колективния орган. За да бъде тя изпълнена успешно, в предстоящия мандат, считам, че всеки член на Съвета трябва да проявява възискателност към своето и на останалите членове професионално и етично поведение, а така също и да упражнява правомощията си по начин, който не позволява да

бъде поставена под съмнение представителната власт на колективния административен орган на съдебната власт в обществото. Само последователното и неотклонно спазване на тези изисквания може да гарантира подкрепата и доверието на магистратурата към Висшия съдебен съвет като неин легитимен представител.

В чл. 16, ал. 1 от Закона за съдебната власт Висшият съдебен съвет е дефиниран като орган, който осъществява управление на дейността на съдебната власт, без да засяга независимостта на нейните органи.

Конституционният съд има разбирането, че управленската дейност не следва да се разглежда като конкретно правомощие, а като една по-обща категория, която се проявява във всяка една от формите на държавната власт със своите специфични особености при осъществяване на функциите, които са ѝ възложени.

Функцията по управление на съдебната власт, осъществявана от Висшия съдебен съвет, не означава управление на структурите на съдебната власт по начина, по който се управляват структурите на изпълнителната власт. Наличието на йерархична подчиненост и контрол липсват в правоотношенията Висш съдебен съвет – органи на съдебната власт. Съдебната власт упражнява конституционните си функции, свързани с непосредствената защита на правата и законните интереси на гражданите, юридическите лица и държавата независимо и при подчиняване единствено на закона – арг. чл. 117, ал. 1 от Конституцията.

Наред с функциите, отнасящи се до защитата на правата и законните интереси на гражданите, юридическите лица и държавата, органите на съдебната власт извършват и множество други дейности, явяващи се необходимо условие за осъществяване на правораздаването. Именно тези дейности, свързани с кадровия подбор и кариерното развитие на съдиите, прокурорите и следователите, бюджетната независимост на съдебната власт, дейността, свързана с организацията по образуване, насрочване, движение, приключване на делата, изобщо администриране на делата и преписките, както и правоотношенията, свързани със съдебните служители, организацията и управлението на материално-техническа база, са извън обхвата на функционалната независимост на органите на съдебната власт. Всяка от тях ще бъде засегната в изложението, но общото е, че управлението на съдебната власт трябва да бъде при ясни правила и критерии, предварително

оповестени, като всички заинтересовани лица да бъдат информирани за правните и фактически основания при вземане на управленски решения, за да бъдат убедени в тяхната законосъобразност и целесъобразност.

2. Бюджет на съдебната власт и управление на имуществото

Пленумът на Висшия съдебен съвет приема проекта на бюджета на съдебната власт, управлява недвижимите имоти на съдебната власт и определя възнагражденията на магистратите и служителите – чл. 30, ал. 2, т. 1, 5 и 10 Закона за съдебната власт.

Съгласно чл. 79, ал. 1, т. 3 от Закона за публичните финанси министърът на финансите изготвя единствено проект на становище на Министерския съвет по проекта на бюджет на съдебната власт. Изоставено е предишното правно положение за одобряване на бюджета на съдебната власт и включването му в проекта на държавен бюджет. Трайно установена е практиката да се изготвя самостоятелен проект на бюджет на съдебната власт.

Финансирането на съдебната власт, след представянето на проекта на годишния бюджет се осъществява от изпълнителната власт. Темата за независимостта на бюджета на съдебната власт е твърде чувствителна и многократно коментирана в обществото. Правните спорове наложиха издаването на тълкувателни решения на Конституционния съд за неговата самостоятелност и за начините на формиране, утвърждаване и изпълнение, както и по отношение имуществото на съдебната власт. Водещата идея е, че държавният бюджет трябва да осигурява средства за функциониране на установените в Конституцията държавни институции, в това число и на органите на съдебната власт, като се държи сметка за разделението на властите и правомощията им, а недостига на средства за отделни конституционно установени държавни институции може да бъде обявен за противоконституционен, тъй като парализира дейността на тези институции.¹ Не може да има спор, че важен инструмент, осигуряващ независимостта на съдебната власт е именно нейният независим бюджет. Спазването на Закона за съдебната власт в частта за бюджета на съдебната власт и задължителността на решенията на Конституционния съд важат с еднаква сила и за изпълнителната власт.

¹ Р на КС № 18/1993 г. по к.д. № 19/93 г. за тълкуване на чл. 117, ал. 3 КРБ; Р № 4/2015 г. по к.д. № 3/2015 г. с което е обявена за противоконституционна разпоредбата на чл. 2, ал. 6 от Закона за държавния бюджет на РБ за 2015 г., внасящ рестрикции в бюджета на съдебната власт.

Материалната независимост включва и независимост при стопанисване на държавното имущество, предоставено на съдебната власт. В този смисъл бе изменен и допълнен Закона за съдебната власт със ЗИД ЗСВ, обн. ДВ, бр. 62/2016 г. съобразно промените в чл. 130а, ал. 2, т. 6 от Конституцията.

Правната регламентация в действащия Закон за съдебната власт Висшият съдебен съвет да управлява недвижимите имоти на съдебната власт осигурява във висока степен независимост от изпълнителната власт.

Висшият съдебен съвет е длъжен в проектобюджета на съдебната власт да предвижда средства за основен ремонт и придобиване на сгради.

Висшият съдебен съвет е задължен и да обезпечи и законово регламентирани нови функции на магистратите, каквито например са участията в атестационните комисии към колегиите, новите правомощия на Инспектората към Висшия съдебен съвет, каквито са инспекциите на декларациите на магистратите за публичност на имущества и конфликт на интереси и проверки за почтеност, също предполагащи необходимия финансов ресурс (предмет на проверка от Сметната палата до влизане в сила на ЗИД ЗСВ от 2016 г.) несъмнено изискващи и финансови разходи.

Прегледът на правната бюджетна регламентация на съдебната власт налага извода, че са създадени достатъчно законови гаранции конституционната рамка да бъде спазвана и препоръките на Европейската комисия по това направление в дейността на държавата да бъдат изпълнявани без затруднения. Въпрос на политическа воля е реалното обезпечаване на финансовата независимост на съдебната система.

Поради това намирам, че реалното отстояване на независимостта на бюджета на съдебната власт е важен приоритет в дейността на Висшия съдебен съвет. Бъдещата ми дейност на член на колективния орган, би се изразила в отстояване на заложените конституционни и законови принципни положения, осигуряващи независимост на бюджета на съдебната власт.

В тази връзка, ще съдействам максимално правомощията на изпълнителната власт по отношение бюджета на съдебната власт да бъдат съобразявани с Конституцията и приложимите норми, а именно при приемането на проекта, гласуван от Пленума на Висшия съдебен съвет, намесата на изпълнителната власт, като коригиращ възпиращ механизъм на

властите да е изцяло в държавен интерес, без да има за последица рестриктивен бюджет на съдебната власт.

Намирам че не е необходимо да се убеждават институциите и обществото, че магистратите се нуждаят от нормални условия на труд, от достатъчно финансиране за упражняване на конституционно определените функции и правомощия, от достойно възнаграждение, при изрична забрана за получаване на каквито и да било други доходи, освен от преподавателска дейност (каквато обективно и лично не се упражнява от всички практикуващи съдии и прокурори). Ноторно е, че достатъчният финансов ресурс спомага за постигането на ефективност на която и да е държавна дейност, от която се очаква високо качество, бързина и ефикасност. Ноторно е и това, че в сферата на противодействие на престъпността, финансовото обезпечаване на кадрите, на които е възложено това противодействие е обективна предпоставка срещу корупцията вътре в системата, силен фактор, препятстващ външно влияние и възпиращ проявите на субективизъм при вземане на решения. Поемам ангажимента аргументирано във всеки отделен случай, когато това се налага да поддържам приемането на решения от органа, които да допринасят да бъдат освободени магистратите от бремето на материалнобитовите неудобства, които изчерпват енергията, отнемат креативността, демотивират и обезверяват колегите в успеха на провежданата поредна съдебна реформа. В крайна сметка целта е реална промяна за всеки магистрат и аз поемам ангажимента да работя за превръщане на съдебната система в ефективна и ползваща се с високо доверие сред обществото.

3. Съдебна карта. Определяне и промяна на съдебните райони и разкриване на териториални отделения на прокуратурите.

Правомощието на пленума на Висшия съдебен съвет, състоящ се от всички членове на прокурорската и на съдийската колегии, определено с разпоредбата на чл. 30, ал. 2, т. 7 и 8 ЗСВ (ДВ, бр. 62/2016 г.)² пряко кореспондира с поетите ангажименти от сега действащия Висш съдебен съвет

² Чл. 30, ал. 2, т. 7. ЗСВ: „по предложение на една от колегиите след съгласуване с министъра на правосъдието или по предложение на министъра на правосъдието, а по отношение на военните съдилища - след съгласуване с министъра на отбраната, определя броя, съдебните райони и седалищата на районните, окръжните, военните, административните и апелативните съдилища и прокуратури, създава и закрива съдилища и прокуратури, променя тяхното седалище и определя населените места, в които се разкриват териториални отделения към съответния районен съд и към съответната районна прокуратура;

Чл. 30, ал. 2, т. 8 ЗСВ:“ по предложение на една от колегиите след съгласуване с административните ръководители на органите на съдебната власт определя броя на съдиите, прокурорите и следователите във всички съдилища, прокуратури и следствени отдели съобразно степента на натовареност”.

по отношение на съдебната карта на съдилищата и прокуратурите. Решение № 2 от 2017 г. к.д, № 13/2016 г. на КС, образувано по искане на главния прокурор, даде задължително тълкуване на разпоредбата на чл. 126, ал. 1 от Конституцията относно разбирането за структурата на прокуратурата, а именно, че се касае до функционално съответствие на структурата на съдилищата, но не и териториално такова. Недвусмислено бяха отстранени препятствията, които можеха да се породят при евентуално различни позиции на представители на двете колегии в пленума на Висшия съдебен съвет.

В този смисъл бъдещият състав на Висшия съдебен съвет ще разполага с възможността да приема решения за самостоятелно реорганизиране на прокуратурите и то преди това да бъде направено за съдилищата.

Дейността по практическото прилагане на съдебната карта предстои именно в следващите няколко години.

Подкрепям идеята за нейното поетапно въвеждане, първоначално на районно ниво, а на по-късен етап и по отношение на окръжните прокуратури. Това безспорно ще доведе и до движение на кадрите вътре в системата на съответните нива по хоризонтала. Нито една радикална дейност не остава некритикувана, особено от засегнатите лица. А такива в случая, вътре в системата, потенциално са онези магистрати и служители, чийто статут ще претърпи промяна откъм конкретно работно място, длъжност, установени професионални контакти, навици и пр.

Противници на идеята могат да бъдат и външни лица. Независимо от източника на критика полезно е бъдещият ВСС предварително да се запознае с всички аргументи „за“ и „против“, с всички анализи, направени досега, както и ако е необходимо да извърши свой собствен анализ съобразно критериите за натовареност, а също и предвид географските, демографски, криминогенни, социални и др. характеристики на конкретния регион, за който предстои вземането на решение по съдебната карта, в съпоставителен анализ с останалите, за които не се налага такова решение.

Прекрояването на сегашните съдебни райони в значителна степен ще реши въпроса с натовареността на магистратите и ще позволи в бъдеще по-равномерно постъпление на преписки и дела. Създаването на предпоставки за нормална натовареност безспорно ще се отрази положително както върху качеството, специализацията, така и върху срочността на прокурорските актове. Като цяло, на обективна основа, с тези действия на Висшия съдебен

съвет ще бъде създадена важна предпоставка за осигуряване на бързина на правоприлагането и на правораздаването.

Познавайки проблемите по места, особено на органите на съдебната власт, в които лично съм извършвала проверки на дейността по администрирането на делата в качеството си на съдебен инспектор, дълбоко съм убедена, че мога да пренеса своя опит и в дейността на бъдещия Висш съдебен съвет. Особено в дискусиите и при изразяването на аргументирани тези, в случаите когато решенията се вземат не само от прокурорската колегия, но и по въпроси, инициирани от съдийската колегия, чието решаване по силата на закона е правомощие на пленума на Висшия съдебен съвет, какъвто е въпросът за съдебната карта.

В тази връзка, намирам за свой основен приоритет внасянето на атмосфера на професионална, уважителна дискуссионна среда, насочена към ефективно упражняване на дейността на членовете на бъдещия Висш съдебен съвет както и в непосредствената комуникация с колегите съдии и прокурори, в насока, която да е полезна за съдебната система като цяло и за отделните ѝ звена, съответно – за повишаване на авторитета на Висшия съдебен съвет и на магистратската общност, като с опита си, в случай че ми бъде гласувано това доверие, бих допринесла за това.

II. МАГИСТРАТИ И СЪДЕБНИ СЛУЖИТЕЛИ – КВАЛИФИКАЦИЯ, КАРИЕРНО РАЗВИТИЕ, ДИСЦИПЛИНАРНА ОТГОВОРНОСТ

През последните 10 години, съобразно препоръките на Европейската комисия, направени в мониториговите доклади и в други анализи по отношение на функционалната компетентност на отделни звена на съдебната система, по Механизма за сътрудничество и проверка, бяха извършени промени в Конституцията на РБ, в частта за съдебната власт и Висшия съдебен съвет.

Съобразно конституционната рамка и в съответствие с европейските регламенти и стандарти бяха направени и множество изменения и допълнения в устройствения закон на съдебната власт, процесуалните и други

закони и подзаконовни нормативни актове. Приеха се редица стратегически документи за бъдещото развитие на съдебната система.

Моето виждане е, че най-важното условие за ефективността на една система това е качеството на човешкия ресурс, нивото на квалификация и етика на работещите в нея, и едновременно с това – качеството на мениджмънта на управление, на всяко едно от нивата по хоризонтала и по вертикала. В същото време е важно тази система да не е изолирана, а отворена за взаимодействие и комуникация, възприемчива за критика и с готовност за гъвкавост и промяна за постигане на приоритетите в нейната дейност, разбира се поставени на принципна основа.

Първото и най-важно условие за ефективно работеща съдебна система е още на нейния вход, чрез конкурсите за младши съдии, прокурори и следователи, както и за първоначално назначаване да бъдат назначавани най-подготвените и мотивирани колеги – юристи.

По отношение на конкурсите за повишаване и преместване адмиравам въведения с последните изменения в ЗСВ принцип за т.нар. „уседналост“³, съгласно разпоредбата на чл. 191, ал. 1, изр. 1-во ЗСВ, като друго важно условие е участниците в конкурсите да са преминали последователно всички по-ниски нива. Последното означава не само фактическо преминаване през нивата в отделните звена на съдебната система, а доказан практически опит и показан висок професионализъм.

Не по-малко важно кумулативно условие за работа в съдебната система е магистратите да притежават висок морал и етичност. Да бъдеш съдия, прокурор и следовател е не просто работа, то е мисия и отговорност пред обществото и държавата. Мисия – за развитие на правото, принос в правната наука и усъвършенстване на правоприлагането и правораздаването. Съдебният и прокурорският акт са израз на отговорността на магистрата пред обществото и държавата, израз на държавна воля или принуда, но това винаги трябва да означава и справедливост. Констатацията и оценката за висок морал не трябва да са формални - похвални думи, изписани на хартия, в изискуемите конкурсни книжа. Тази оценка трябва да е израз на вътрешната убеденост на решаващия орган, основана на обективни факти, че в съдебната

³ Чл. 191, Ал (1) (посл. доп. ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от 09.08.2016 г.) Кандидат за заемане на длъжност по чл. 189, ал. 1 може да е съдия, прокурор или следовател, който има стажа по чл. 164 за обявената свободна длъжност и е прослужил минимум три години на заеманата длъжност.”

система започват своята магистратска кариера и упражняват професията само и единствено отговорни професионалисти с безспорен интегритет.

Ноторно е, че ролята на Висшия съдебен съвет, чрез съответните колегии след последните изменения в Закона за съдебната власт, е ключова за кадровото състояние на съдебната система. Моето разбиране е, че всеки член на Висшия съдебен съвет е отговорен със собственото си професионално поведение като юрист, участващ в общото управление на съдебната власт и следва да има ясно съзнание, че със своя глас – за всяко едно кадрово решение на колективния орган, поема отговорността пред държавата и обществото за облика на цялата съдебна система.

Встъпването в системата само на висококвалифицирани юристи с висок морал и дълбоко присъщ за тяхното възпитание, култура, поведение, стремеж към доказване на обективната истина, съчетан с изострено чувство за справедливост, е важна гаранция за изграждането на съдии, прокурори и следователи с професионална амбиция към усъвършенстване, без да се надхвърля естествения ход на кариерно развитие.

В този контекст, съответната колегия на Висшия съдебен съвет има отговорност за редовното провеждане на конкурсите за първоначално назначаване, за младшите съдии, прокурори и следователи и за повишаване и преместване на магистратите. Конкурсните процедури трябва да са съобразени с нуждите на органите на съдебната власт, за да се обезпечи равномерната натовареност, да се преодолеят дисбалансите в това отношение, да се минимизира командироването на съдии, прокурори и следователи в съгласие с последните изменения в Закона за съдебната власт и се гарантира нормално функциониране на съдебната система.

Висшият съдебен съвет, чрез съответната колегия има ключова отговорност за успешните и своевременни проведени избори на административни ръководители на органите на съдебна власт. Трябва да се подчертае, че административният ръководител е „пръв сред равни“. Поради това оценката за наличие на ръководни качества и управленски умения и опит следва да се основава на обективни факти и да не буди нито съмнение, нито повод за възражение сред магистратите от съответния орган на съдебната власт. Изборът на административен ръководител като израз на управленската функция на кадровия орган следва да показва високо ниво на професионална отговорност на членовете на Висшия съдебен съвет и стремеж да се налага

като постоянна практика назначението само магистрати, отличаващи се с професионална компетентност, умения да работят в екип, но и да носят управленска отговорност, ползващи се с доверие сред колегите си, с безспорен интегритет и в състояние да отстояват своята и на колегите си независимост. Считаю че поддържането на тези стандарти ще даде увереност и мотивира колегите в изборите за административни ръководители да участват естествено признатите лидери, ползващи се с авторитет в съответния професионален колектив и ще гарантира легитимност на решенията на кадровия орган.

Висшият съдебен съвет има значима роля за професионалното усъвършенстване на съдиите, прокурорите и следователите. Заедно с останалите отговорни лица и институции – основно административните ръководители и Националният институт по правосъдие, при необходимост с участието и помощта на външни експерти, трябва да се финансират, организират и обезпечават ресурсно системното провеждане на необходимите обучителни мероприятия, обмен на най-добри практики, интерактивни форми на обучение, включително и дистанционно електронно, в съответствие с нуждите и интересите, заявени от органите на съдебната власт. Успешното провеждане на очертаните обучителните политики е израз на отговорността на Висшия съдебен съвет за реалното кариерно израстване на магистратите, основано на обективни критерии и оценка за притежаваните професионални, лични и морални качества.

В българското законодателство е уреден нормативно институтът на преместване чрез конкурс и на командироване, което е относимо само за съответното звено от съдебната система. Не е познат и съответно - уреден институтът на ротация на магистрати в съдебната система - от прокуратура в съд и обратното, каквато регламентация например съществува в Бавария. Съзнавам, че за българската реалност идеята е твърде смела, като се има предвид, че и последните изменения на Закона за съдебната власт бяха насочени точно в противоположна насока, но наблюденията ми и като съдебен инспектор показват, че дистанцирането между двете професионални гилдии – прокурорската и на съдиите, извън законово определеното място на всяка от тях, изкуствено е създадена. За това макар и революционна идеята, нека бъде приета като повод за бъдещи дискусии в насока като механизъм за

подобряване и обогатяване на професионалния опит на магистратите и същевременно като инструмент за решаване на кадрови проблеми.

По отношение на съдебните служители (извън съдебните и прокурорските помощници) имам разбирането за това, че те също следва да са преминали първоначално обучение по право, с последваща квалификация по обща и специализирана администрация, включително и на мениджърско ниво като първо условие за кандидатстване в съдебната система. Такъв модел на образователната система е възприет в Бавария и в други европейски страни. Намирам че би било полезно този подход също да бъде подложен на обсъждане и съответно – да се възприемат добрите практики, при съобразяване с условията в съдебната ни система.

Доколкото относимите нормативните разпоредби не поставят такива изисквания, считам че към настоящия момент подобно обучение е възможно да бъде проведено при назначаване на служителите в съдебната система. Ролята на Националния институт по правосъдие в това отношение е голяма. Провежданите към настоящия момент обучения следва да се доразвият и обогатят, като се приемат съответните годишни програми с участието на Висшия съдебен съвет. При този подход служителят ще има знания и умения как да администрира технически делата и как да извършва другите експертни дейности, които са необходими за бързото и точно функциониране на системата и ще се минимизират случаите, при които магистратът е принуден сам да извършва и специфичните дейности, които по нормативен регламент са възложени на администрацията или се поставя в условия на обвързана забава или неточности при изпълнение на служебни задължения.

III. ОТНОСНО ДЕЙНОСТТА НА ПРОКУРОРСКАТА КОЛЕГИЯ НА ВИШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

В съответствие с възложените със Закона за съдебната власт функции и правомощия на прокурорската колегия по отношение на кадрите в системата на прокуратурата, тяхното териториално и структурно разпределение, ползвайки натрупания практически опит на магистрат и като съдебен инспектор, съм в състояние да допринеса в съдебната система да навлязат и справедливо кариерно да се развиват прокурорите с признати професионализъм и утвърдени морални и етични устои, както и да бъдат

отстранени онези от тях, които уронват престижа на съдебната власт. Безапелационно ще следвам изградените през годините принципи на висок професионализъм и колегиалност, но и на нетърпимост към проявите, несъответстващи на професионалните етични норми от следователи и прокурори, рушащи доверието в прокуратурата и в съдебната система като цяло.

Всеки един от ангажиментите на член на Прокурорската колегия⁴ – не се колебая да заявя, че ще изпълнявам с цялата отговорност на опита си на магистрат, в чието лице е поверена отговорността за бъдещото управление и развитие на Прокуратурата и на съдебната власт по начин, който да утвърди името на Висшия съдебен съвет като ефективно работещ орган в държавата.

1. Конкурси и атестиране.

Дейността по атестиране и кариерно израстване на магистратите ще бъде едно от предизвикателствата пред новия състав на Висшия съдебен съвет, тъй като от неговата дейност в това направление ще стане ясно доколко измененията в Закона за съдебната власт, приети със ЗИДЗСВ, обн. ДВ, бр. 62, в сила от 09.08.2016 г., могат да гарантират принципите на обективност, прозрачност, справедливост и предвидимост при атестирането, конкурсите и избора на административни ръководители. Съветът в настоящия си състав постави нормативната рамка чрез приемането на Наредба № 1 от 9 февруари 2017 г. за конкурсите за магистрати и за избор на административни ръководители в органите на съдебната власт (приета с решение на Пленума на Висшия съдебен съвет по протокол № 05/09.02.2017 г., обнародвана в Държавен вестник, бр. 17/21.02.2017 г.) и Наредба № 3 от 23 февруари 2017 г. за показателите, методиката и реда за атестиране и критериите за отчитане степента на натовареност на прокурори и следователи и на административни ръководители и техните заместници (приета с решение на Пленума на Висшия съдебен съвет по протокол № 7 от 23.02.2017г., обнародвана в ДВ бр.21/10.03.2017 г.) и започна прилагането им. Пред следващият състав на Висшия съдебен съвет обаче, ще стои за разрешаване значимата и отговорна

---

⁴ Чл. 30, ал. 5 ЗСВ – за назначаване, повишаване, преместване и освобождават от длъжност на прокурорите и следователите, административните ръководители в системата на прокуратурата и техните заместници, относно периодичните и други атестации, при решаване на въпросите за придобиване и възстановяване на несменяемост, дисциплинарните наказания – понижаване и освобождаване от длъжност, кадровите и организационните въпроси, свързани както самостоятелно, така и с общата компетентност на Пленума на ВСС, включително и при възлагане на дейности на ИВСС и в областта на международното сътрудничество.

задача: да продължи прилагането ѝ, като упражнява непрекъснат мониторинг и анализира резултатите с оглед преценка ефективността на заложените механизми на оценяване на дейността на магистратите и кариерното им израстване, и при констатиране на недостатъци и дефицити на съществуващия регламент – предприема мерки за тяхното отстраняване и запълване.

На плоскостта на така изведената обща задача, аз се ангажирам, при условие че бъде избрана, да изведа като свой приоритет в дейността на колегията преодоляването на формалния подход при атестирането, характерното досега приравняване между атестираните прокурори и следователи и осигуряване на обективна оценка на дейността на всеки атестиран. За да се постигне това, намирам за изключително определяща ролята на Комисията по атестиране и конкурсите, която е призвана да утвърди и гарантира прилагането на единни стандарти при атестирането и конкурсите. Спирам се на това, тъй като с разпоредбата на чл. 204 ЗСВ, законодателят предвиди дейността по атестирането на Комисията по атестиране и конкурсите към прокурорската колегия на Висшия съдебен съвет да се подпомага от постоянни атестационни комисии към апелативните прокуратури. Предвид броя на апелативните райони, броят на тези помощни атестационни комисии (ПАК) е пет и по силата на закона те ще извършват атестирането на младшите прокурори, прокурорите от районните и окръжните прокуратури от съответния апелативен район. Макар само да подпомагат дейността на Комисията по атестиране и конкурси, този начин на функциониране носи в себе си риск от прилагане на различен подход при извършване на атестирането от всяка от помощните комисии и допускане на субективизъм, предвид териториалната им компетентност. Това, според мен, от една страна изисква внимателно проследяване на дейността на комисията именно по отношение на обективно и справедливо атестиране на всички прокурори и следователи от прокурорската колегия, а от друга – своевременно предприемане на действия, които да го гарантират. Ето защо бих предложила на прокурорската колегия след конституирането на Комисията по атестиране и конкурси да предприеме действия по провеждане на обучения в различни формати на помощните атестационни комисии, с оглед прилагането на единните стандарти на атестиране, съобразно критериите и показателите, заложи в Наредба № 3/2017 г. на ВСС.

Това е необходимо, тъй като изготвянето на обективни атестации и обективни и мотивирани решения на Висшия съдебен съвет, ще доведе до реална оценка на професионалния труд на прокурорите и следователите и ще бъде стимул за тях да повишават професионалната си квалификация, което от своя страна ще обуслови подобряване на резултатите от дейността, както на отделния магистрат, така и общо на прокуратурата.

Следва да бъде отбелязано, че по-високото качество на актовете на прокурорите и следователите и своевременното им постановяване в рамките на разумните срокове, ще доведе и до друг положителен ефект, а именно намаляване броя на заведените от гражданите искове срещу правораздавателните органи, респ. снижаване на размера на сумите на присъжданите и изплащани обезщетения по реда на Закона за отговорността на държавата за вреди, причинени на граждани от незаконосъобразни действия на правораздавателните органи и поради нарушаване на правото им на разглеждане и решаване на делото в разумен срок, сумите за които се отделят от бюджета на съдебната система.

Обективното и справедливо атестиране следва да бъде цел пред следващия Висшия съдебен съвет и по още една причина – съгласно действащата редакция на Закона за съдебната власт, кариерното израстване на всеки прокурор и следовател ще зависи от атестацията на участниците в конкурса – срвн. чл. 192 ЗСВ. Значимостта на атестирането в този процес намира проявление в това, че на първо място сред критериите, по които ще бъдат оценявани прокурорите и следователите законодателят е извел резултатите от последната атестация. Определено споделям като правилен възприетия с последните изменения на Закона за съдебната власт, ред за кариерно развитие – без събеседване с кандидата за заемане на съответната длъжност, за която е обявен конкурс, който в съществуващата до момента практика понякога бе приравнен до държавен изпит за образователна степен. Действащият регламент обаче поставя много големи изисквания към членовете на конкурсните комисии – да са обективни, задълбочено да изследват всички възможни източници на информация за професионалните, морални и етични качества на всеки от кандидатите, да преодолеят личните си пристрастия и да гарантират справедливо и предвидимо кариерно развитие на утвърдените професионалисти, признати авторитети в органите, в които упражняват дейността си и служат за пример на по-младите колеги.

В тази връзка, моето виждане за ролята на членовете на прокурорската колегия е, че трябва в рамките на законово разписаните им правомощия, чрез внимателно проследяване на дейността на конкурсната комисия, на комисията по атестиране и конкурси и на комисията за професионална етика към прокурорската колегия, проучване на мотивираните им становища за извършеното класиране и лична проверка на изискванията за стаж, необходимите професионални и нравствени качества (чл.193 ал.4 от ЗСВ) да гарантират повишаване и преместване на участниците в конкурсните процедури съобразно обективните факти за техния професионален труд и морален интегритет.

Намирам че с богатия си професионален опит в различни органи на съдебната власт, с опита си на инспектор, който в продължение на 4 години е проверявал и оценявал дейността на магистратите, съм способна да поема отговорност и да положа усилия за налагане на стандарта на справедливо и предвидимо кариерно израстване в рамките на разписаните от Закона за съдебната власт правомощия на прокурорската колегия.

2. Дисциплинарна дейност.

Един от инструментите за допълнително мотивиране на кадрите към професионално усъвършенстване и изграждане на модел на поведение за състезателно кариерно развитие е поощрението и дисциплинарната отговорност. Изискването за обективност на оценката и недопускане на опити за външно влияние за манипулиране на кадрите важи в пълна степен, както при иницирането, така и при работата по този вид административни преписки и дисциплинарни дела.

Проблемът с дисциплинарната дейност на Висшия съдебен съвет е дефиниран в Доклада на Европейската комисия по Механизма за сътрудничество и проверка от 27.01.2016 г.: „(...) Общата нагласа сред магистратите, че решенията на ВСС не са обективни и прозрачни, би могла да се преодолее чрез установяване на ясни стандарти за дисциплинарни производства и санкции, както и чрез по-системна комуникация, разясняваща как отделните решения са съобразени с общите стандарти. Липсата на ясни дисциплинарни стандарти е особено проблемна, когато дисциплинарните производства се отнасят до нарушения на етичния кодекс или до деяния,

подкопаващи престижа на съдебната власт, при които точният обхват на дисциплинарната отговорност е неясен“.

Една година по-късно не мисля, че този проблем е разрешен. Недостатък в дисциплинарната практика на Висшия съдебен съвет продължава да е проявяваната непоследователност при налагане на дисциплинарни наказания, като не са изключения случаи при сходни нарушения дисциплинарните производства да завършват с твърде различни по тежест наказания. Категорично не споделям тази практика и затова моите усилия ще бъдат насочени именно в посока налагане на общи, единни стандарти, при които дисциплинарната практика да бъде последователна и предвидима. За да се изградят и наложат такива стандарти следва да се започне с анализ на вече натрупаната практика – тази на Висшия съдебен съвет и Върховния административен съд, извеждане на приоритетите на прокурорската колегия при провеждане на дисциплинарната политика и се продължи с отговорното отношение на всеки член от прокурорската колегия към всеки констатиран случай на дисциплинарно нарушение през призмата на неговата тежест и съпоставимост с вече приключили сходни дисциплинарни производства.

Имам разбирането, че е необходимо да се засили и ролята на административните ръководители в дисциплинарната дейност. Законодателят ги е включил в кръга на субектите, които могат да инициират дисциплинарно производство. Тази роля им е определена тъй като те стоят най-близо до прокурорите и следователите, до техните нужди и проблеми. Поради това, тяхна трябва да е и първата реакция при постъпил сигнал, съответно данни, установени при проверки или пряко наблюдение на работата им с констатация за допуснато дисциплинарно нарушение. В тази връзка изключително важен е изборът на административни ръководители и прозрачността на процедурата за заемане на длъжността от най-добрите кадри в съдебната система, подходящи да администрират съответните прокуратури, така че този избор да не бъде формален.

При изслушването на всеки кандидат за административен ръководител трябва да бъде отделено достатъчно време за представяне на концепцията му относно начина, по който той ще реализира правомощията си по чл. 312, ал.

1, т. 1 ЗСВ⁵, а за административните ръководители на апелативните и окръжните прокуратури и по чл. 140, ал. 4, т. 2 ЗСВ⁶.

За усъвършенстване на дисциплинарната практика на Висшия съдебен съвет е необходимо неговите членове, в частност на прокурорската колегия, както и всеки административен ръководител в системата на прокуратурата, да се запознава предварително, а във ВСС и да се обсъжда практиката на Съвета и на Върховния административен съд, както и дейността на Инспектората към ВСС, в областта на дисциплинарната отговорност на магистратите.

Като приоритет в дейността на прокурорската колегия бих посочила и бързината на дисциплинарното производство. Макар в Закона за съдебната власт да са заложили срокове за приключване на дисциплинарите производства и постановяване на решения, предвид инструктивния им характер, рядко са случаите, в които тези срокове са били спазени. Определено не споделям така наложилата се практика на забавяне и намирам за наложително същата да бъде преодоляна. Дисциплинарното производство ограничава правата на магистратите, срещу които се водят, поради което следва да се полагат максимални усилия за приключването им в регламентирани от закона срокове.

IV. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ С ИЗПЪЛНИТЕЛНАТА И ЗАКОНОДАТЕЛНАТА ВЛАСТ

Законодателят е регламентирал нормативно взаимодействието на органите на съдебната власт и Висшия съдебен съвет с органите на законодателната и изпълнителната власт. Целта на взаимодействието е всеобхватна и пълна защита на правата на гражданите и юридическите лица и реализиране на наказателната политика на държавата. В същото време

⁵ Чл. 312, ал.1, т.1 ЗСВ. (изм. изцяло, бр. 62 от 2016 г., в сила от 09.08.2016 г.) Предложение за образуване на дисциплинарно производство за налагане на дисциплинарно наказание на съдия, прокурор и следовател, административен ръководител и заместник на административен ръководител може да се прави от:

1. съответния административен ръководител;

⁶ Чл. 140., ал. 4 ЗСВ, т.2 (.; изм., бр. 62 от 2016 г., в сила от 09.08.2016 г.

Административните ръководители на апелативните и окръжните прокуратури ръководят контролната дейност в районите си, която има за цел да осигури:

2. установяване на пропуски и нарушения в дейността и основанията за предприемане на съответни организационни или дисциплинарни мерки;

3. обективна оценка за работата и предпоставки за поощрение.

функционалната компетентност на магистратите и взаимодействието с другите две власти в държавата трябва да се осъществяват при политическа неутралност, при спазване на Конституцията и принципите, установени в Закона за съдебната власт.

Взаимодействието между Висшия съдебен съвет и изпълнителната власт се осъществява чрез министъра на правосъдието и администрацията на Министерството на правосъдието.

Основните насоки на това взаимодействие са: съдебна дейност и противодействие на престъпността, изработване на проекти на закони и подзаконовни нормативни актове, свързани със съдебната система, професионална квалификация, информационни технологии, управление на имуществото на съдебната власт, дейности във връзка с изготвяне проект на бюджет на съдебната власт, охрана, дейности във връзка с държавните и частните съдебни изпълнители, с нотариусите, със съдиите по вписванията и със синдиците, международноправно сътрудничество.

Важна е ролята на Висшия съдебен съвет в нормотворческия процес на държавата, отнасящ се до съдебната система. За това поддържането на обратна връзка с магистрати от различните нива за необходимите законодателни промени в сферата на правоприлагането и правораздаването е важно условие за своевременното приемане и актуализиране на нормативни актове от съществено значение за ефективността, бързината и справедливостта на процеса, постигащ едновременно с това и защита на правата на гражданите, както и защита на държавния интерес.

Макар да не е предвидена законодателна инициатива на ВСС, непосредствената връзка на членовете на ВСС с колегите магистрати, и инициативите на двете колегии – прокурорска и съдийска за проучване, обобщаване и анализиране на конкретните проблеми, рефлектиращи върху дейността на съдебната система като цяло, със сигурност ще бъде полезна за усъвършенстване на законодателството. Чрез министъра на правосъдието ВСС може да прави конкретни предложения за законодателни промени, както и да дава становища по законопроекти на нормативни актове, отчитайки направените предложения от магистратите. Активизирането на ВСС в тази насока би могло в значителна степен да доведе до осъвременяване на нормативната уредба, в частност в областта на материалното и процесуалното наказателно право, така че да бъде адаптирана и приведена в съответствие с

новите обществено икономически реалности. Преодоляването на основните недостатъци в правоприлагането са постижими при наличие на воля за промяна на законодателството в следните основни насоки: преосмисляне на визията за тежестта на престъпленията и тяхното подразделяне на тежки, леки и простъпки, по подобие на класификацията, възприета и в други правни системи, намаляване на формализма на наказателния процес и на двете фази – досъдебна и съдебна, въвеждане на реални диференцирани процедури на досъдебното производство, осигуряващи бързина на процеса, оптимизиране дейността на вещите лица, както и процеса на призоваване, въвеждане на електронните доказателства в процеса като годин доказателствен инструмент, отмяна на текстове, по същество дублиращи компетентност на административно-наказващи органи, чиято функционална компетентност, ако се упражнява своевременно и правилно, би имала много по-голям ефект с оглед бързото налагане на финансова санкция и събираемост на вземането, вместо формалната, скъпо струваща съдебна процедура. Тези и други законодателни предложения са били предмет на дискусия в прокуратурата. Онези от тях, съответстващи на Конституцията и добрите европейски практики са намерили място в частта от годишните доклади на главния прокурор пред Висшия съдебен съвет и Народното събрание и в официалните становища на прокуратурата пред съответните държавни органи, но до момента не са били възприети в пълнота.

Като член на прокурорската колегия, в случай, че ми бъде гласувано това доверие ще продължа линията на активност в прокурорската колегия на ВСС относно проучване на проблемите в дейността на прокуратурата, породени от неудачи в законодателството и ще инициирам тяхното представяне на вниманието на министъра на правосъдието за внасяне за разглеждане пред правната комисия на НС.

V. ЕЛЕКТРОННО ПРАВОСЪДИЕ

Новият състав на ВСС би следвало активно да работи по въвеждане на електронното правосъдие. Това е един от акцентите в Актуализираната Стратегия за съдебна реформа и тема с предстоящо развитие, по която България е поела ангажимент в контекста на предстоящото ни председателства на Европейския съюз.

Съгласно последните изменения и допълнения на ЗСВ Народното събрание приема ред и условия за издаване на актове и извършване на удостоверителни изявления и други процесуални действия в електронна форма от органите на съдебната власт. Пленумът на ВСС след съгласуване с министъра на правосъдието изгражда и поддържа единен портал за електронно правосъдие.

Порталът е информационна система, чрез която се осигурява възможност за: заявяване на извършването на изявления и действия в електронна форма; връчване на съобщения и призовки; достъп до електронни дела и публични регистри. Създават се правила за обмен на електронни документи и водене на регистър – електронна база данни – на актовете на съдилищата, които слагат край на производството пред съответната инстанция или подлежат на самостоятелно обжалване.

В тази връзка, една от първите задачи в дневния ред на пленума на Съвета, следва да е организиране на пълна инвентаризация на наличната ИТ техника на всички съдилища и прокуратури. Това включва приложен софтуер, сървари, с които се разполага. На базата на резултатите от тази проверка и с помощта на експерти от ИТ сектора трябва да се приемат конкретни стъпки, за свързване на автоматични информационни системи и регистри и привеждането им в действие. За подпомагане изпълнението на тези дейности би могло да се помисли за сформирание на координационно звено с представители на ИТ звената, обслужващи съдилищата, прокуратурите и следствието, както и регистрите в сферата на правно обслужване, подържани от Министерството на правосъдието (бюро съдимост, централен регистър на особените залози, регистър на медиаторите, търговски и имотен регистър и т.н.).

Заявявам воля и желание, в случай, че бъде избрана, да подпомагам дейността на колегиалния орган посредством активна комуникация с колегите от страната. Считаю че имам опита да селектирам многобройна по обем информация и това ще ми помогне за извеждане на най-добрите идеи и практики на прокуратурата и съдилищата с цел постигане на унифицираност и резултатност в дейността по въвеждане на електронното правосъдие, а като последващ резултат – подобряване бързината на движение на преписките и делата и на срочността на произнасяне за бърза ликвидност на делата със средствата на информационните и комуникационните технологии.

Своевременната публикация във ведомствените интернет страници на прокурорския и съдебен акт, достъпен в електронен вид за заинтересованите граждани, лица и институции, при спазване на изискванията на Закона за защита на личните данни и Закона за защита на класифицираната информация, безспорно ще допринесе за подобряване на дейността на системата като цяло и на нейния авторитет сред обществеността.

VI. ПРОЗРАЧНОСТ И ПУБЛИЧНОСТ НА СЪДЕБНАТА СИСТЕМА И ВИСШИЯ СЪДЕБН СЪВЕТ

Приоритет в дейността на новия Висш съдебен съвет следва да бъде повишаване на доверието на обществеността към съдебната власт.

Съществена роля за изпълнение на тази задача има публичността и прозрачността на дейността на Висшия съдебен съвет и комуникационната политика на Съвета за информиране на магистратите и обществеността за вземаните решения от органа, изразяване на позиция по въпроси, свързани с независимостта на магистратурата, както и по всички важни теми, относими към работата на съдебната система, поставяни в публичното пространство.

Доверието в съдебната власт е критично ниско. Факторите, които влияят на общественото отношение са много, като следва да се открият неособено интензивна проактивна политика по преодоляване на негативните нагласи в обществеността към органите на съдебната власт и липсата на своевременна реакция по коментирани теми в публичното пространство, свързани с правосъдната система и/или отделни нейни представители. Процесът на възстановяване на доверието на обществеността е свързан с промяна на комуникационния модел на органите на съдебната власт.

По отношение на прозрачността няма спор, че Висшият съдебен съвет постигна много в последните години. Всеки гражданин може да се информира за дневния ред на пленума и колегиите за взетите решения, заседанията се излъчват онлайн в реално време, при формулирането на стратегиите за реформи, както и за осигуряване на обективност при техния мониторинг. Висшият съдебен съвет работи и с Граждански съвет и т.н. Когато говорим за прозрачност обаче, е ясно, че винаги може да се изисква повече.

Това, за което бих настоявала, е лесен достъп през сайта на Висшия съдебен съвет на всеки заинтересован до годишните отчети на съдилищата и прокуратурата, каквато актуализация е направена на сайта на Прокуратурата на РБ. Тази информация е полезна не само за гражданите и бизнеса, които често искат да се запознаят в конкретика със свършеното от отделните съдилища, но е и от съществено значение за самите магистрати, с оглед сравнителния анализ за натовареността, заети и незаети щатни бройки, видовете разглеждани дела.

По-добрият контакт с медиите също е от изключително значение, като срещите с ресорните журналисти, отразяващи работата на Висшия съдебен съвет, трябва да се превърнат в регулярни с цел презентиране на информацията за резултатите в дейността на съдебната власт. Тук на равностойно ниво следва да се изнасят данни за постигнатите добри резултати в дейността и за проблемите, свързани с правоприлагането и правораздаването.

Нужна е постоянна кампания, насочена към разясняване на обсъждани в публичното пространство прокурорски и съдебни актове, предприемане на всички необходими действия и мерки за разсейване на появяващи се периодично съмнения в обществото, свързани със случайно разпределение на преписките и делата, конфликт на интереси, нарушаване на правилата за етично поведение от магистратите, както и към повишаване на правната култура на гражданите. Същевременно намирам за важно във всеки случай при публично изразени неаргументирани негативни коментари за работата на магистратурата, превратно представени факти, понякога инсинуации, дори с обиден подтекст, отговорните за връзките с обществеността лица да реагират с адекватна и аргументирана позиция, както и Висшият съдебен категорично да се противопостави на рушенето на авторитета на отделни колеги, съответно – на съдебната власт като цяло.

Необходим е сериозен мениджмънт по отношение на презентирането на информацията за функциите, правомощията и резултатите в дейността на съдебната власт. Това се отнася както за постигнатите добри резултати в дейността, така и по отношение на проблемите, свързани с правоприлагането и правораздаването. Отделните звена на съдебната система сами са длъжници на обществото по отношение на предоставяне на информация с публичен достъп.

В комуникацията с обществеността, държавните органи и институции за напредъка на съдебната реформа и продължаващите пречки за финализирането ВСС също е длъжник и на магистратите и на обществеността.

Ако ми бъде гласувано доверие и бъда избрана за член на ВСС, ще работя усърдно за повишаването на прозрачността и публичността в дейността на ВСС и останалите органи на съдебната власт по начина, който изложих и намирам за ефективен, както и за подобряване на комуникацията с обществеността, държавните органи и институции относно напредъка на съдебната реформа и продължаващите пречки за неговата недостатъчност.

В заключение, представяйки основните си виждания и насоки за надграждане и развитие на управляващия орган на съдебната власт, бих искала да заявя твърдо волята си да продължа да работя за утвърждаване на професионализма, справедливостта и морала като императив в дейността на всеки магистрат и съдебен служител, така както съм прилагала принципите на професионализма, безпристрастността и коректността през целия си професионален път до момента.

4 юли 2017 г.

Изготвил концепцията:

/Светлана Бошнакова/

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. №	КП-711-00-17.
дата	04.07.2017. г.

ОБРАЗЕЦЪТ НА ДЕКЛАРАЦИЯ Е УТВЪРДЕН ОТ

МИНИСТЪРА НА ПРАВОСЪДИЕТО СЪС ЗАПОВЕД № ЛС-04-1051/21.06.2017 г.

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА ИМОТНОТО СЪСТОЯНИЕ, ПРОИЗХОДА НА СРЕДСТВАТА ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ИМУЩЕСТВОТО И ЗА НАЛИЧИЕТО НА ЧАСТЕН ИНТЕРЕС

На Светлана Георгиева Бошнакова

/име, презиме, фамилия/

на длъжност: прокурор във Върховна касационна прокуратура

кандидат за член на Висшия съдебен съвет от квотата на НС

ДЕКЛАРИРАМ

към 21.06.2017г. – датата на участието ми в процедурата за избор за заемане на длъжност член на ВСС от квотата на РВС, следното имотно състояние и произхода на средствата за придобиване на същото за мен, съпруга/та ми и роднините ми по права линия /родители и деца/:

Дата: 04.07.2017г.

Декларатор:

Подпис:

Данни за декларатора:

/Данните от колона 2 не се публикуват/

1	Светлана Георгиева Бошпакова	ЕГН:		2
/Име - собствено, бащино, фамилно/				
	Местоработата/	Л. К. №		
		Изд. от	МВР-София	
	Длъжност/	Постоянен адрес:		

Данни за съпруга:

/Данните от колона 2 не се публикуват/

1	Димитър Евтимов Бошпаков	Гражданство:	Българско	2
/Име - собствено, бащино, фамилно/				
		ЕГН:		

Декларирам, че:

- съм във фактическа раздяла със съпруга си;
/не живее заедно със съпруга си и нямаме общо Домовижество/
и няма да декларирам неговото /нейното/ имущество и доходи.

Данни за лицето, с което деклараторът се намира във фактическо съжителство на съпругески начала:

Гражданство: Българско

/Данните от колона 2 не се публикуват/

1		ЕГН:		2
/Име - собствено, бащино, фамилно/				

Декларирам, че:

- не желая да бъде публикувана информацията относно лицето, с което се намирам във фактическо съжителство на съпругески начала, и относно имуществото и доходите на това лице.

Данни за роднини по права линия /родители и деца/:

/Данните от колона 2 не се публикуват/

№	/Име - собствено, бащино, фамилно/	ЕГН	Гражданство
1	Мария Димитрова Бошпакова-дъщеря		Българско
2	Гълъбина Тодорова Антова-майка		Българско
3	Георги Антоу Антоу-баща-починал-2011г.		Българско

Декларирам, че:

- не упражнявам родителски права по отношение на ненавършилите ми пълнолетие деца и няма да декларирам техните доходи и имущество.

- не поддържам контакти с пълнолетни роднини по права линия и няма да декларирам техните доходи и имущество.

Декларатор:

Горджис

Име на Декларатора /собствено, бащино, фамилно/	Светлана Георгиева Бошнакова
--	------------------------------

VI. Задължения и кредити над 10000 лева, в това число кредитни карти, ако усвоенният кредитен лимит през предходната календарна година в местна или чуждестранна валута общо надвишава 10000 лева

Нямам нищо за деклариране

Ном. по ред	Вид на задължението	Размер на задължението	Вид на валутата	Равно-стойност в лв.	Типуляр на задължението	Правно основание за задължението	Към Банки	Към физически и юридически лица, различни от банки
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	ползване на кредитна карта	10523	лева		Светлана Георгиева Бошнакова	кредитна карта	към банка	

Таблица № 14

Декларатор:

Подпис

Име на Декларатора
/собствено, бащино, фамилно/

Светлана Георгиева Бошнякова

Част I

1. Недвижимо имущество

1. Право на собственост и ограничени вещи права:

 Нямам нищо за деклариране

Таблица № 1

№ по ред	Вид на имота /правото/	Местонахождение	Община	Площ кв. м.	Разгъната застроена площ-кв. м	Година на придо- биване	Собственик		Цена на придобиване /лева/	Правно основание за придобиване	Произход на средствата	
							Име:	Идеална част				
1	апартамент	София	София-град/Столична/	85	85	2003	Светлана и Димитър Бошнякови	СИО	23834	замяна	11	12
2	апартамент	София	София-град/Столична/	69	69	2007	Светлана и Димитър Бошнякови	СИО	32800	покупко-продажба	Зем. и стеснявания	
3	гараж	София	София-град/Столична	23	23	2007	Светлана и Димитър Бошнякови	СИО	8160	покупко-продажба	Зем. и стеснявания	
4	гараж	София	София-град/Столична/	18	18	2011	Светлана и Димитър Бошнякови	СИО	17300	покупко-продажба/своя-наследствена		
5	апартамент	Кюстендил	Кюстендил	91	91	2003	Светлана Георгиева Бошнякова	СИО		дарение от родители		
6	апартамент	Самоков	Самоков	65	65	2015	Димитър Евгениев Бошняков	1/4		наследство		
7	къща с двор	с.Поповяне	Самоков	1198		75	Димитър Евгениев Бошняков	1/4		наследство		

 Нямам нищо за деклариране

Таблица № 1 1

№ по ред	Вид на имота /правото/	Местонахождение	Община	Площ /декара/	Разгъната застроена площ-кв. м	Година на придо- биване	Собственик		Цена на придобиване /лева/	Правно основание за придобиване	Произход на средствата	
							Име:	Идеална част				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1	Земеделски земи, гора	с.Поповяне	Самоков	25		2015	Димитър Евгениев Бошняков	1/2		наследство		

2. Прехвърляне на имоти през предходната година:

 Нямам нищо за деклариране

Таблица № 2

№ по ред	Вид на имота	Местонахождение	Община	Площ кв. м. /декара/	Разгъната застроена площ-кв. м	Прехвърлятел		Цена на сделката /лева/	Правно основание за отчуждаване на имота
						Име:	Идеална част		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Декларатор:

/подпис/

Име на декларатора /собствено, бащино, фамилно/	Светлана Георгиева Бошлякова
--	------------------------------

II. Моторни сухопътни, водни и въздухоплавателни превозни средства, както и други превозни средства, които подлежат на регистрация по закон

Нямам нищо за деклариране

Таблица № 3

Ном. по ред	Вид на превозното средство	Марка на превозното средство	Цена на придобиване /лв./	Година на придобиване	Собственик		Правно основание за придобиване	Произход на средствата
					Име: собствено, бащино, фамилно	Съ-собственост		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.								

2. Земелеска и горска техника:

Нямам нищо за деклариране

Таблица № 3.1

Ном. по ред	Вид на земеделската или горската техника	Марка на техниката	Цена на придобиване /лв./	Година на придобиване	Собственик		Правно основание за придобиване	Произход на средствата
					Име: собствено, бащино, фамилно	Съ-собственост		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.								

3. Водни и въздухоплавателни превозни средства:

Нямам нищо за деклариране

Таблица № 4

Ном. по ред	Вид на превозното средство	Марка на превозното средство	Цена на придобиване /лв./	Година на придобиване	Собственик		Правно основание за придобиване	Произход на средствата
					Име: собствено, бащино, фамилно	Съ-собственост		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	1.лжк автомобил	Токота Ауркс	27000	2011	Димитър и Светлана Бошлякови	1	договор за лизинг	стеснявания и заем

4. Други превозни средства, които подлежат на регистрация по закон:

Нямам нищо за деклариране

Таблица № 5

Ном. по ред	Вид на превозното средство	Марка на превозното средство	Цена на придобиване /лв./	Година на придобиване	Собственик		Правно основание за придобиване	Произход на средствата
					Име: собствено, бащино, фамилно	Съ-собственост		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.								

Декларатор:
/подпис

Име на Декларатора
/собствено, бащино, фамилно/ Светлана Георгиева Бошнакова

5. Прехвърляне на притежаваните моторни сухопътни, водни и въздухоплавателни превозни средства през предходната година:

Нямам нищо за деклариране

Таблица № 6

Ном. по ред	Вид на превозното средство	Марка на превозното средство	Цена на отчуждаването /лв./	Прехвърлител		Съ-собственост	Правно основание за отчуждаването
				Име: собствено, бащино, фамилно	5		
1	2	3	4		5	6	7
1							

Декларатор: _____
/подпис/

Име на декларатора /собствено, бащино, фамилно/	Светлана Георгиева Бошнякава
--	------------------------------

III. Парични суми, в това число влогове, банкови сметки и вземания на обща стойност над 10000 лв., включително в чуждестранна валута

1. Налични парични средства:

Нямам нищо за деклариране

Таблица № 7

Ном. по ред	Размер на средствата	Вид на валутата	Равно-стойност в лв.	Собственик	Име: собствено, бащино, фамилно	Произход на средствата
1.	2	3	4	5		6
2.						

2. Влогове и банкови сметки /депозити/:

Нямам нищо за деклариране

Таблица № 8

Ном. по ред	Размер на средствата	Вид на валутата	Равно-стойност в лв.	Титуляр на влогова/банковата сметка	Име: собствено, бащино, фамилно	В страната	В чужбина	Произход на средствата
1.	52823	евро	104000	Светлана Георгиева Бошнякава	да	6	7	8
2.	4640	долара	8584	Светлана Георгиева Бошнякава	да			Обезщетение по чл 225 от ЗСВ и спестявания
3.	20500		21560	Светлана Георгиева Бошнякава	да			Обезщетение по чл 225 от ЗСВ и спестявания
4.	18570	евро	36320	Димитър Естимов Бошняков	да			хонорари, заплатата
5.	660	долара	1225	Димитър Естимов Бошняков	да			заплата
6.	49000	лева	49000	Димитър Естимов Бошняков	да			продажба на недвижими имот, наем, заплатата хонорари

3. Вземания:

Нямам нищо за деклариране

Таблица № 9

Ном. по ред	Вид на вземането	Размер на вземането	Вид на валутата	Равно-стойност в лв.	Титуляр на вземането	Име: собствено, бащино, фамилно	Правно основание за вземането	От местни лица	От чуждестранни лица
1.	2	3	4	5	6		7	8	9
2.									
3.									

Декларатор:
/подпис/

Име на декларатора
/собствено, бащино, фамилно/

Светлана Георгиева Бошнакова

IV. Осигуряване в пенсионни фондове по допълнително доброволно осигуряване, ако общата им стойност надвишава 10000лв.

Нямам нищо за деклариране

Таблица № 10

Ном. по ред	Размер на средствата	Вид на валутата	Равно-стойност в лв.	Типулар на партидата	Име: собствено, бащино, фамилно	В страната	В чужбина	Произход на средствата
1	2	3	4	5	6	7	8	

V. Налични ценни книги, дялове в дружества с ограничена отговорност и командитни дружества и финансови инструменти по чл. 3 от Закона за пазарите на финансови инструменти

1. Налични ценни книги и финансови инструменти по чл. 3 от Закона за пазарите на финансови инструменти:

Нямам нищо за деклариране

Таблица № 11

Ном. по ред	Вид на ценните книги или на финансовите инструменти	Брой /когато е приложимо/	Поверени на инвест. посредник		Емитент /когато е приложимо/	Цена на придобиването /лв./	Собственик или титулар на правото	Име: собствено, бащино, фамилно	Правно основание за придобиването	Произход на средствата
			Ценни книги или парични средства	и/или парични средства						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	

2. Дялове в дружества с ограничена отговорност и командитни дружества:

Нямам нищо за деклариране

Таблица № 12

Ном. по ред	Вид на имуществото	Размер на дяловото участие	Наименование на дружеството	Седалище	Стойност на дяловото участие	Собственик или титулар на правото	Име: собствено, бащино, фамилно	Правно основание за придобиването	Произход на средствата
1	2	3	4	5	6	7	8	9	

3. Прехвърляне на дялове в дружества с ограничена отговорност и командитни дружества:

Нямам нищо за деклариране

Таблица № 13

Ном. по ред	Вид на имуществото	Размер на дяловото участие	Наименование на дружеството	Седалище	Цена на отчуждаването /лв./	Прехвърлител	Име: собствено, бащино, фамилно	Правно основание за отчуждаването
1	2	3	4	5	6	7	8	

Декларатор/

Светлана Георгиева Бошнакова

Име на декларатора /собствено, бащино, фамилно/	Светлана Георгиева Бошнакова
--	------------------------------

VI. Задължения и кредити над 10000 лева, в това число кредитни карти, ако усвоенният кредитен лимит през предходната календарна година в местна или чуждестранна валута общо надвишава 10000 лева

Нямам нищо за деклариране

Таблица № 14

Ном. по ред	Вид на задължението	Размер на задължението	Вид на валутата	Равно-стойност в лв.	Титуляр на задължението	Правно основание за задължението	Към Банки	Към физически и юридически лица, различни от Банки
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	ползване на кредитна карта	10523 лева	валутата		Светлана Георгиева Бошнакова	кредитна карта	към Банка	

Декларатор: Искандрис

Име на декларатора
/собствено, бащино, фамилно/

Светлана Георгиева Бошнакова

Нямам нищо за

VII. Доходи извън тези за заеманата длъжност, получени през предходната календарна година, в размер над 1000 лева

Таблица № 15

Ном по ред.	Видове доход от:	Размер на дохода			
		На декларатора /лв./	На съпруга /лв./	На лицето, с което деклараторът живее фактически на съпругески начала /лв./	На ненавършили пълнолетие деца /лв./
I. Облагателен доход от:					
1.	Годишна данъчна основа за доходи от трудови правоотношения, извън тези за заеманата длъжност				
2.	Годишна данъчна основа за доходи от стопанска дейност като единичен търговец				
3.	Годишна данъчна основа за доходи от друга стопанска дейност				
4.	Годишна данъчна основа за доходи от наем или друго възмездно предоставяне за ползване на права или имущество	2640	5192		
5.	Годишна данъчна основа за доходи от прехранване на права или имущество		2640		
6.	Годишна данъчна основа за доходи от други източници по чл. 35 от ЗДДФЛ				
7.					
8.					
9.					
10.					
11.					
12.					
13.					
14.					
15.					
16.					
III. Други доходи, извън посочените в т. I.					
1.	Доходи от непреработена растителна и животинска продукция от регистрирани земеделски производители и топтонопроизводители				
2.					
3.					
4.					
5.					
III. Всичко:		2640	7832	0	0

Декларатор:

Име на декларатора
/собствено, бащино, фамилно/

Светлана Георгиева Бошпакова

VIII. Чуждо недвижимо имущество и чужди моторни сурхълъти, водни и въздухоплавателни превозни средства на стойност над 10000 лева, които лицето или неговият съпруг, или лицето, с което то се намира във фактически съжителство на съпругески начала, транно ползва независимо от основанията за това и от условията на ползване

1. Ползвано недвижимо имущество.

 Нямам нищо за деклариране

Таблица № 16

Ном. по ред	Вид на имота /правото/	Местонахождение	Община	Площ кв. м.	Разгъната застроена площ-кв.м.	Период на ползване	Собственик		Цена за ползва-нето /ако е възмездно/	Правно основание за ползване	Произход на средствата
							Име:	Име:			
1	2	3	4	5	6	7	8		9	10	11
1											
2											

 Нямам нищо за деклариране

Таблица № 16.1

1а. Ползвани земеделски земи и гори.

Ном. по ред	Вид на имота /правото/	Местонахождение	Община	Площ /декара/	Разгъната застроена площ-кв.м.	Период на ползване	Собственик		Цена за ползва-нето /ако е възмездно/	Правно основание за ползване	Произход на средствата
							Име:	Име:			
1	2	3	4	5	6	7	8		9	10	11
1											
2											

2. Ползвани моторни сурхълъти, водни и въздухоплавателни превозни средства, на стойност над 10000 лева:

 Нямам нищо за деклариране

Таблица № 17

Ном. по ред	Вид на превозното средство	Марка на превозното средство	Цена за ползва-нето /ако е възмездно/	Година на придобиване	Собственик		Правно основание за ползване	Произход на средствата
					Име:	Име:		
1	2	3	4	5	6		7	8
1								
2								

Декларатор:

Boшпакова

Име на декларатора
/собствено, бащино, фамилно/

Светлана Георгиева Бошнакова

1X. Дадени обезпечения и направени разходи от декларатора или в негова полза, или в полза на съпруга, лицето, с което се намира във фактическо съжителство на съпругески начала или в полза на ненавършилите пълнолетие деца, с тяхно съгласие, когато обезпеченията или разходите не са платени със собствени средства, с публични средства или със средства заема дължността, за обучение, пътуване и други плащания с единична цена над 1000 лв.

Нямам нищо за деклариране

1. Дадени обезпечения от или в полза на декларатора, неговия съпруг, лице с което се намира във фактическо съжителство на съпругески начала или ненавършилите пълнолетие деца с тяхно съгласие, когато те не са платени със собствени средства, с публични средства или със средства на институцията, в която деклараторът заема на дължността

Таблица № 18

Ном. по ред.	Вид на обезпечението	Размер на обезпечението	Вид на валутата	Равно-стойност в лева	От декларатора	Характер на обезпечението		
						В полза на декларатора	От съпруг, лице с което се намира във факт. съжителство на съпругески начала или ненавършили пълнолетие деца	В полза на съпруг, лице с което се намира във факт. съжителство на съпругески начала или ненавършили пълнолетие деца
1.								
2.								
3.								
4.								

Нямам нищо за деклариране

2. Направени разходи от или в полза на декларатора, неговия съпруг, лице с което се намира във фактическо съжителство на съпругески начала или ненавършилите пълнолетие деца с тяхно съгласие, когато те не са платени със собствени средства, с публични средства или със средства на институцията, в която деклараторът заема дължността

Таблица № 19

Ном. по ред.	Вид на разхода	Размер на разхода	Вид на валутата	Равно-стойност в лева	От декларатора	Характер на разхода		
						В полза на декларатора	От съпруг, лице с което се намира във факт. съжителство на съпругески начала или ненавършили пълнолетие деца	В полза на съпруг, лице с което се намира във факт. съжителство на съпругески начала или ненавършили пълнолетие деца
1.								
2.								
3.								

Декларатор:
Светлана Георгиева Бошнакова

Име на декларатора /собствено, бащино, фамилно/	Светлана Георгиева Бошнакова
--	------------------------------

X. Разходи за обучение извън службите по раздел IX (чл. 175б, ал. 1, т. 9 ЗСВ), в това число в полза на съпруга или лицето, с което деклараторът се намира във фактическо съжителство на службески начала или в полза на ненавършилите пълнолетие деца, чиято еднократна стойност надхвърля 1000 лева: Нямам нищо за деклариране

Таблица № 20

Ном. по ред	Обучение	Размер на разхода	Вид на валутата	Равностойност в лева	Разходите са направени:	
					В полза на декларатора	За чия сметка е направен разходът
					В полза на съпруг, лице с което се намира във фактическо съжителство на службески начала или ненавършилите пълнолетие деца	
1	2	3	4	5	6	7
1						
2						

Декларатор

Иванисид

Име на декларатора /собствено, бащино, фамилно/	Светлана Георгиева Бошнакова
--	------------------------------

ЧАСТ II

XI. Участие в търговски дружества, в органи на управление или контрол на търговски дружества, на юридически лица с нестопанска цел или на кооперации, както и извършване на дейност като едноличен търговец към датата на избирането или назначаването и 12 месеца преди датата на избирането или назначаването

Нямам нищо за деклариране

Имам участие в следните търговски дружества :

Таблица № 21

Ном. по ред.	Дружество	Участие
1.		

Нямам нищо за деклариране

Развивам дейност като едноличен търговец в следните области :

Таблица № 22

Ном. по ред.	Наименование на ЕТ	Предмет на дейност
1.		

Нямам нищо за деклариране

Съм управител или член на орган на управление или контрол на следните юридически лица с нестопанска цел, търговски дружества или кооперации:

Таблица № 23

Ном. по ред.	Дружество	Участие
1.		

Нямам нищо за деклариране

12 месеца преди назначаването ми на длъжността

Имам участие в следните търговски дружества :

Таблица № 24

Ном. по ред.	Дружество	Участие
1.		

Нямам нищо за деклариране

Развивам дейност като едноличен търговец в следните области :

Таблица № 25

Ном. по ред.	Наименование на ЕТ	Предмет на дейност
1.		

Декларатор:
Подпис:

Нямам нищо за деклариране

Съм управител или член на орган на управление или контрол на следните юридически лица с нестопанска цел,
Търговски дружества или кооперации:

Таблица № 26

Ном. по ред	Дружество	Участие
1		

XII. Договори с лица, които извършват дейност в области, свързани с вземаните от декларатора решения в кръга на неговите правомощия или задължения по служба:

Нямам нищо за деклариране

Договори с лица, които извършват дейност в области, свързани с вземаните от лицето решения в кръга на неговите правомощия или задължения по служба

Таблица № 27

Ном. по ред	Име на лицето с което е сключен договорът	Предмет на договора
1		

Нямам нищо за деклариране

XIII. Данни за свързани лица, към дейността на които деклараторът има частен интерес

Таблица № 28

Ном. по ред	Име на лицето	Област на дейност на свързаните лица
1		

Декларатор
подпис